

Výukový materiál v rámci projektu OPVK 1.5 Peníze středním školám

Číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0883
Název projektu: Rozvoj vzdělanosti
Číslo šablony: V/2
Datum vytvoření: 6. 3. 2013
Autor: Mgr. Helena Válková
Určeno pro předmět: Zbožiznalství
Tematická oblast: Potravinářské zboží
Obor vzdělání: Prodavač (66-51-H/01) 1. ročník
Název výukového materiálu: Škrobárenské výrobky II. – učební materiál s úkoly. Materiál vytvořen v souladu se ŠVP příslušného oboru vzdělání.
Popis využití: Výukový materiál s úkoly pro žáky byl vytvořen pomocí programu PowerPoint a bude prezentován žákům prostřednictvím interaktivní tabule. Závěrem diskusní otázky k procvičení.
Čas: 20 minut

Škrobárenské výrobky

- ▶ **Obsah:**
- ▶ **Tržní druhy škrobů**
- ▶ **Oblasti použití škrobů**
- ▶ **Skladování škrobárenských výrobků**
- ▶ **Opakování**

Tržní druhy škrobů

Tržní druhy škrobů:

Jedlé škroby

- bramborový – Solamyl, Naturamyl
- kukuřičný – Maizena
- pšeničný - Tricena

Tržní druhy škrobů

Tržní druhy škrobů:

Pudinkové prášky

- Běžné pudinky s různými příchutěmi (Amyl)
- Pudinkové prášky bez vaření (Dr. Oetker)
- Mléčné pudinky – zavařují se do vody (Laktamyl)

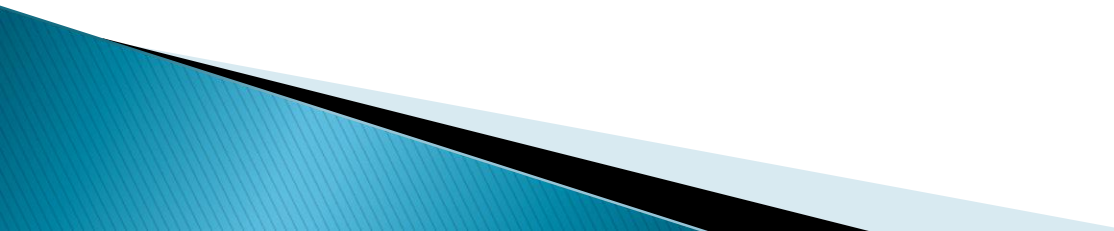
Oblasti použití škrobu

Potravinářský průmysl

- Dětské potraviny
- Dietetika nebo dietní potraviny
- Mouka a moučné směsi
- Škrobový pudinkový prášek
- Studené dezerty a dezertní krémy
- Výroba prášku do pečiva
- Jemné pečivo - keksy

Oblasti použití škrobů

Potravinářský průmysl

- Výroba hroznového cukru
 - Zahušťovadlo instantních polévek a omáček
 - Výroba cukrovinek
 - Výroba škrobového sirupu (glukózový sirup)
-

Oblasti použití škrobů

Papírenský průmysl

- Úprava papírové masy
- Lepení papíru
- Povrchová úprava papíru
- Lepení lepenky, podlah, etiket
- Výroba lepidla
- Výroba obálek
- Známky

Oblasti použití škrobů

Textilní průmysl

- Apretury
- Kompresní tisku
- Škroby na prádlo (rýžový)

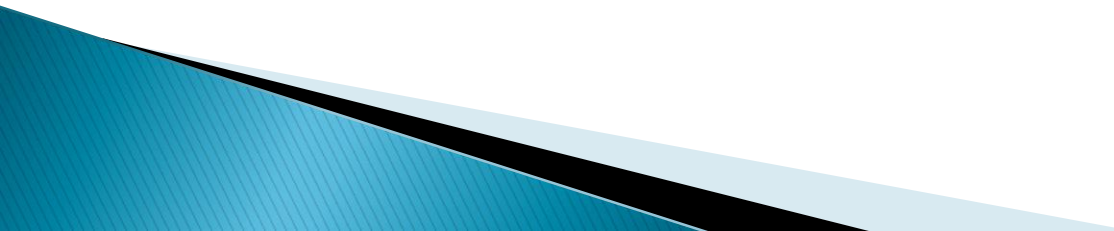
Různé další účely

- Základ pro tabletky
- Farmaceutické a kosmetické pudry
- Ředidla a hlavní látky u sprejů

Oblasti použití škrobů

Různé další účely

- Výroba sorbitu a vitamínu C
 - Pomocný prostředek při výrobě instantních výrobků (kakao, nápoje)
 - Lepidlo na tapety
 - Malířský klič
 - Pojivo na brikety
-

Oblasti použití škrobů

Vedlejší produkty při výrobě škrobu

- Výroba bramborového škrobu:
 - vedlejší produkt (suchá drť) – je hodnotné a levné krmivo
- Výroba kukuřičného škrobu:
 - kukuřičný lepek – krmivářský průmysl
 - jaderné kukuřičné krmivo - otruby
 - kukuřičné klíčky – kukuřičný olej

Oblasti použití škrobů

Dextriny

- obsaženy v chlebové kůrce, v sucharech
- stravitelnější než škrob
- použití v dětské a dietní stravě
- vznikají v jíšce, zbarví ji dohněda

Celulóza

- hlavní složka buničiny
- výroba papíru a textilních vláken

Oblasti použití škrobů

Inulin

- slouží k výrobě ovocného cukru

Pektiny

- ve studené vodě nerozpustné
- v teplé vodě vytvářejí želé
- využití – želírovací prostředky

Glykogen

- zásobní látka ve všech živočišných buňkách

Skladování škrobů

Škrobářenské výrobky skladujeme:

- suché, chladné, čisté místnosti
- temné a dobře větratelné místnosti
- dodržujeme dovolené sousedství:
 - a) chráníme před pronikavě páchnoucími látkami
 - b) pudinky mohou svým aromatem narušit ostatní potraviny

Opakování - diskuze

1. Kterými výrobky jsou škroby zastoupeny na našem trhu?
2. Vzpomeňte si, ve kterých dalších odvětvích průmyslu se škroby využívají?
3. Škrobářenské výrobky musíme chránit před vyšší a látkami
4. Aromatizované škroby mohou nepříznivě ovlivnit a některých jiných druhů zboží.

Zdroje

- ▶ KAVINA, J. *Zbožíznalství potravinářského zboží*. 1. vyd. Praha, 1996: NAKLADATELSTVÍ IQ 147. Kapitola 7
- ▶ ANDERLE, P., SCHWARZ, H. *Zbožíznalství. Poživatiny – potraviny, pochutiny*. České vydání 1995, Správa přípravy učňů Praha. NAKLADATELSTVÍ WAHLBERG PRAHA. ISBN 80-901-871-4-5. Lidská výživa, str. 50 – 51
- ▶ <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/4/46/Kheer.jpg/220px-Kheer.jpg>
- ▶ <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/8/84/Lepenka.JPG/220px-Lepenka.JPG>
- ▶ http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/c/c5/Instant_film_photos.jpg/220px-Instant_film_photos.jpg
- ▶ http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/8/8e/Briefumschlag_fcm.jpg/150px-Briefumschlag_fcm.jpg
- ▶ http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cern%C3%BD_ryb%C3%ADz
- ▶ <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/b/bc/Cosmetics.JPG/220px-Cosmetics.JPG>